

2004

	Environmentální management - Slovník	ČSN ISO 14050 01 0950
---	---	---------------------------------

Environmental management - Vocabulary

Managenet environnemental - Vocabulaire

Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 14050:2002. Mezinárodní norma ISO 14050:2002 má status české technické normy.

This standard is the Czech version of the International Standard ISO 14050:2002. The International Standard ISO 14050:2002 has the status of a Czech Standard.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN ISO 14050 (01 0950) z listopadu 1999.

© Český normalizační institut,
2004

Podle zákona č. 22/1997 Sb. smějí být české technické normy rozmnožovány
a rozšiřovány jen se souhlasem Českého normalizačního institutu.

69794

Do normy byly doplněny termíny a definice z dalších oblastí (LCA, environmentální profil výrobního systému a environmentální značení).

Poznámka k českému překladu

Terminologie českých norem pro systémy environmentálního managementu se vyvíjí. Současně je třeba integrovat tuto terminologii s terminologií norem pro systémy managementu jakosti. Z tohoto důvodu jsou uvedeny v některých případech i novější varianty termínů, které postupně v revidovaných normách nahradí původní již nevyhovující termíny. Klíčové termíny, u nichž dochází k takovéto změně, jsou:

environmentální profil / výkon / výkonnost (ISO 14031);

výrobek / produkt (ISO 9000);

návrh / design (ISO/TR 14062);

údaje / data (ISO 14048, ISO 14040, ISO 14041, ISO 14042 a ISO 14043).

Norma též obsahuje národní přílohu, která uvádí termíny a definice z ČSN ISO TS 14048 a ČSN 01 0962.

Do národní přílohy nebyly zařazeny takové termíny, u nichž jsou obecně používány velmi různé definice, např. benchmarking. Důvodem pro jejich nezařazení je skutečnost, že by tak mohl uživatel nabýt dojmu, že výklad a užívání těchto termínů je standardní, což neodpovídá skutečnosti.

Související normy

ISO 10241:1992 zavedena v ČSN 01 0500 Terminologické normy - Příprava a uspořádání (idt ISO 10241:1992)

Vypracování normy

Zpracovatel : TC JaM, s r. o., IČO 48 02 67 27, PhDr. Jaroslava Kubátová

Technická normalizační komise : TNK 106 Management životního prostředí

Pracovník Českého normalizačního institutu: Ing. Oldřich Čermák

Strana 3

MEZINÁRODNÍ NORMA		Contents	
Environmentální management - Slovník vydání	ISO 14050 Druhé		
	Strana		Page
Předmluva	4	Foreword	4
Úvod	5	Introduction	5
Předmět normy	7	Scope	7
Termíny a definice	7	Terms and definitions	7
1	Obecné termíny z oblasti environmentálního managementu	1 General terms relating to environmental management	7
2	Termíny z oblasti systémů environmentálního managementu	2 Terms relating to environmental management systems	10

3	Termíny z oblasti auditu	11	3	Terms relating to auditing	11
4	Termíny z oblasti výrobního systému	14	4	Terms relating to product system	14
5	Termíny z oblasti posuzování životního cyklu	16	5	Terms relating to life cycle assessment	16
6	Termíny z oblasti environmentálního značení a prohlášení	19	6	Terms relating to environmental labelling and declarations	20
Příloha A (informativní) Další termíny a definice z Technické zprávy ISO/TR 14061		22	Annex A (informative) Additional terms and definitions from Technical Report ISO/TR 14061		22
Příloha B (informativní) Další termíny, s nimiž se můžete setkat v mezinárodní environmentální komunitě		24	Annex B (informative) Additional concepts encountered in the international environmental community		24
Literatura		26	Bibliography		26
Rejstříky		27	Alphabetical index		27

Strana 4

Předmluva

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětovou federací národních normalizačních orgánů (členů ISO). Mezinárodní normy obvykle připravují technické komise ISO. Každý člen ISO, který se zajímá o předmět, pro který byla vytvořena technická komise, má právo být v této technické komisi zastoupen. Práce se zúčastňují také vládní i nevládní mezinárodní organizace, s nimiž ISO navázala pracovní styk. ISO úzce spolupracuje s Mezinárodní elektrotechnickou komisí (IEC) ve všech záležitostech normalizace v elektrotechnice.

Návrhy mezinárodních norem přijaté technickými komisemi se rozesílají příslušným orgánům členů k hlasování. Vydání mezinárodní normy vyžaduje souhlas alespoň 75 % z hlasujících členů.

Mezinárodní norma ISO 14050 byla připravena technickou komisí ISO/TC 207 *Environmentální management*, subkomisí SC 6, *Termíny a definice*. Přílohy A a B této mezinárodní normy jsou pouze informativní.

Foreword

ISO (the International Organization for Standardization) is a worldwide federation of national standards bodies (ISO member bodies). The work of preparing International Standards is normally carried out through ISO technical committees. Each member body interested in a subject for which a technical committee has been established has the right to be represented on that committee. International organizations, governmental and non-governmental, in liaison with ISO, also take part in the work. ISO collaborates closely with the International Electrotechnical Commission (IEC) on all matters of electrotechnical standardization. Draft International Standards adopted by technical committees are circulated to the member bodies for voting. Publication as an International Standard requires approval by at least 75 % of the member bodies casting a vote.

International Standard ISO 14050 was prepared by Technical Committee ISO/TC 207, *Environmental management*, Subcommittee SC 6, *Terms and Definitions*. Annexes A and B of this International Standard are for information only.

Strana 5

Úvod

Tato mezinárodní norma obsahuje pojmy a definice, které jsou užívány v řadě norem ISO 14000 a vztahují se k environmentálnímu managementu.

Introduction

This International Standard contains concepts and their definitions as used in the ISO 14000 series of International Standards related to environmental management.

Při zavádění a provozování systémů environmentálního managementu je důležitá komunikace. Tato komunikace bude nejúčinnější, pokud bude dosaženo shody v chápání použitých termínů.

Mnohé environmentální termíny a definice jsou výsledkem nově vyvinutých pojmů. Postupný rozvoj těchto environmentálních pojmů nutně znamená, že se environmentální terminologie bude nadále vyvíjet. Účelem tohoto dokumentu je poskytnout výklad termínů použitých v publikovaných normách řady ISO 14000.

Termíny a definice této mezinárodní normy jsou odvozeny z následujících mezinárodních norem pro environmentální management:

ISO 14001:1996 *Systémy environmentálního managementu - Specifikace s návodem pro její použití*

ISO 14004:1996 *Systémy environmentálního managementu - Všeobecná směrnice k zásadám, systémům a podpůrným metodám*

ISO 14010:1996 *Směrnice pro provádění environmentálních auditů - Všeobecné zásady*)*

ISO 14011:1996 *Směrnice pro provádění environmentálních auditů - Postupy auditu - Provádění auditu systémů environmentálního managementu*)*

ISO 14012:1996 *Směrnice pro provádění environmentálních auditů - Kvalifikační požadavky na environmentální auditory*)*

ISO 14020:2000 *Environmentální značky a pro-hlášení - obecné zásady*

ISO 14021:1999 *Environmentální značky a pro-hlášení - Vlastní environmentální tvrzení (typ II environmentálního značení)*

ISO 14024:1999 *Environmentální značky a pro-hlášení - Environmentální značení typu I - Zásady a postupy*

ISO/TR 14025:2000 *Environmentální značky a prohlášení - Environmentální prohlášení typu III*

ISO 14031:1999 *Environmentální management - Hodnocení environmentálního profilu - Směrnice*

ISO 14040:1997 *Environmentální management - Posuzování životního cyklu - Zásady a osnova*

Communication is important in the implementation and operation of Environmental Management Systems. This communication will be most effective if there is a common understanding of the terms used.

Many environmental terms and definitions are the result of recently developed concepts. The gradual evolution of these environmental concepts inevitably means that environmental terminology will continue to develop. The purpose of this document is to convey understanding of the terms used in the ISO 14000 series of International Standards.

The terms and definitions in this International Standard are derived from the following International Standards on environmental management.

ISO 14001:1996 *Environmental Management systems - Specification with guidance for use*

ISO 14004:1996 *Environmental management systems - General guidelines on principles, systems and supporting techniques*

ISO 14010:1996 *Guidelines for environmental auditing - General principles*

ISO 14011:1996 *Guidelines for environmental auditing - Audit procedures - Auditing of environmental management systems*

ISO 14012:1996 *Guidelines for environmental auditing - Qualification criteria for environmental auditors*

ISO 14020:2000 *Environmental labels and declarations - General principles*

ISO 14021:1999 *Environmental labels and declarations - Self-declared environmental claims (Type II environmental labelling)*

ISO 14024:1999 *Environmental labels and declarations - Type I environmental labelling - Principles and procedures*

ISO/TR 14025:2000 *Environmental labels and declarations - Type III environmental declarations*

ISO 14031:1999 *Environmental management - Environmental performance evaluation - Guidelines*

ISO 14040:1997 *Environmental management - Life cycle assessment - Principles and framework*

-
- *) Normy byly zrušeny a nahrazeny ISO 19011:2003 (01 0330) Směrnice pro auditování systému managementu jakosti a/nebo systému environmentálního managementu

ISO 14041:1998 *Environmentální management - Posuzování životního cyklu - Stanovení cíle a rozsahu a inventarizační analýza*

ISO 14042:2000 *Environmentální management - Posuzování životního cyklu - Hodnocení dopadů*

ISO 14043:2000 *Environmentální management - Posuzování životního cyklu - Interpretace životního cyklu*

V příloze A jsou navíc uvedeny termíny a definice z Technické zprávy ISO/TR 14061:1998. *Informace na podporu lesnických organizací při používání norem Systémů environmentálního managementu ISO 14001 a ISO 14004.*

Protože práce ISO/TC 207 a spolupráce s ISO/TC 176 na vývoji mezinárodních norem pro environmentální management stále pokračují a další a revidované mezinárodní normy se publikují, bude i tato mezinárodní norma přezkoumána a náležitě revidována nebo novelizována.

Další pojmy, s nimiž se lze setkat v oblasti environmentálního managementu, nejsou v této mezinárodní normě definovány. Pro potřebu uživatelů norem řady ISO 14000 pro environmentální management jsou však některé z těchto pojmů uvedeny i s odkazy na literaturu v příloze B.

Uživatelé by si měli uvědomit, že použití a popis těchto pojmů se v mezinárodním společenství environmentalistů liší. Cílem jejich uvedení v příloze B není užití těchto pojmů prosazovat nebo potvrzovat.

ISO 14041:1998 *Environmental management - Life cycle assessment - Goal and scope definition and inventory analysis*

ISO 14042:2000 *Environmental management - Life cycle assessment - Life cycle impact assessment*

ISO 14043:2000 *Environmental management - Life cycle assessment - Life cycle interpretation*

In addition, annex A gives terms and definitions from the Technical Report ISO/TR 14061:1998, *Information to assist forestry organizations in the use of Environmental Management System standards ISO 14001 and ISO 14004.*

Because of the ongoing work on the development of environmental management standards within ISO/TC 207, and in cooperation with ISO/TC 176 including the publication of additional and revised International Standards, this international Standard will be reviewed, and as appropriate revised or amended.

Other concepts which may be encountered in the environmental management field are not defined in this International Standard. However, to aid users of the ISO 14000 series of standards on environmental management, some of these additional concepts are included with bibliographic references in annex B.

Users should be aware that the application and description of these concepts vary throughout the international environmental community. Their presence in annex B is not intended to promote or endorse the use of these concepts.

